

УДК 658.64 (477)

Ігор Стойко

канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри управління інноваційною діяльністю
та сферою послуг

Павло Старик,

Орест Вишньовський

здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти,
*Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ HoReCa В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ІНДУСТРІЇ 4.0

Хвиля використання останніх досягнень в галузі комп'ютерних інформаційних технологій та інновацій в різних сферах бізнесу, офіційно має назву: Індустрія 4.0. Вона фіксує широту та глибину змін, що охоплюють галузь. McKinsey назвав це «четвертим великим потрясінням у сучасному виробництві», порівнюючи зміни з революцією 1970-х, аутсорсингом 1990-х і автоматизацією 2000-х.

Якщо для Індустрії 3.0 характерна автоматизація та комп'ютеризація виробництва, поширення використання персональних комп'ютерів та електронної техніки, то Четверта промислова революція, або як її ще називають Індустрія 4.0 повинна об'єднати здобутки своєї попередниці в єдине ціле. Можна стверджувати, що Індустрія 4.0 є певною мірою еволюцією (продовженням 3.0).

Сьогодні про цифровізацію економіки говорять у всьому світі. Ми чуємо про цифрові технології, цифрові дані, цифрові медіа, цифрову трансформацію, цифровий маркетинг, цифровий бізнес, цифрове управління. Кожен хоче стати цифровим. Але яким шляхом йти? Чому важливо мати стратегію цифрової трансформації? Тепер ми знаємо, що мобільні пристрої – це майбутнє всього. З появою Інтернету

речей і мобільних пристроїв наше життя та звички змінюються. Тепер усе під'єднано, а якщо ні, незабаром буде.

Сучасний бізнес HoReCa вимагає впровадження різноманітних аспектів стійкості, інновацій та нових підходів у спілкуванні зі споживачами, а також впровадження нових трендів, які зумовлені як пандемією Covid-19, так і наслідками військової агресії росії в Україні. Для бізнесу індустрії послуг дуже важливо знати як себе, так і своїх клієнтів, і в поточний період усвідомлювати динаміку майбутнього ринку. У 2023 році індустрія гостинності робить сміливі кроки, у т. ч. і в Україні, де це можливо. Найпопулярніші тенденції свідчать про те, що власники цього бізнесу хочуть і знаходять інноваційні способи покращити враження гостей у закладі та за його межами. Бізнесу варто розробляти стратегії в цьому напрямку з усвідомленням своїх сильних і слабких сторін.

Найбільші проблеми Україна має у сфері інфляції, корупції, політичної нестабільності, регулювання податків, а також доступу до фінансових ресурсів. Щоб була Індустрія 4.0, має бути «Індустрія» (= розвинуте сучасне промислове виробництво) – поки що Україна не демонструє зростання в цій частині економіки. Відповідно, щоб змінити стан речей, уряд має як покращувати загальноекономічні чинники, так і набагато більш цілеспрямовано вирішувати проблеми промисловців.

Для того, щоб відповідати новим тенденціям, а також для підвищення ефективності управління і зменшення витрат, ресторани повинні автоматизувати процеси та реалізувати цифрові рішення. Клієнти все більше хочуть оплачувати рахунки зі своїх мобільних пристроїв. Проведені опитування показують, що більше 27% відвідувачі ресторану вважають за краще платити за вечерю безготівково. Гаджети і спеціальне програмне забезпечення дозволяє офіціанту прийняти замовлення, відправити його на виконання та сформувати рахунок за кілька натискань стає універсальним рішенням усіх проблем.

Звичайно, у найбільш технологічних країнах вже появляються готелі чи ресторани з роботизованим управлінням і обслуговуванням. Результати поки що не так однозначні. Деякі готелі повернули обслуговуючий персонал повністю чи частково. Крім того, незважаючи

на тематичне спрямування готелю, пов'язаного з роботами, гості зізналися, що скоріше роботи дратував їх під час відпочинку.

На основі проведеного аналізу ми можемо зробити такі висновки:

- На сучасному етапі індустрія гостинності та громадського харчування в цілому значно відстає від виробництва в реалізації засобів автоматизації та роботизації.

- Швидкість і потенціал зростання цього ринку в сфері послуг значно вищі в порівнянні з сектором промислового виробництва.

- Індустрія гостинності належить до однієї з найбільш прогресуючих сфер послуг, і має величезний потенціал для цифрових технологій.

Індустрія 4.0 повільно, але з впевненістю, буде проникати на ринки індустрії гостинності України. Стартапи та цифрові інноваційні проекти лідерів індустрії високих технологій вкажуть іншим на початок цифрової трансформації процесів на підприємствах індустрії гостинності, мета якої є створення більш комфортних і ефективних взаємовідносин як всередині компанії, так і з клієнтом компанії. Трансформація зачіпає всі аспекти бізнесу, починаючи від стратегічних цілей до інфраструктури. Тому впровадження Індустрії 4.0 на підприємства вимагає глибокого розуміння, взаємодії, цілеспрямованої роботи бізнесу та добре обґрунтованої стратегії.

Цей процес не може бути просто метою за будь-яку ціну і не повинен відкидати цінності, набуті в компанії. Його принцип можна сформулювати так: проведення еволюції в революційний спосіб. Основою перетворення є правило постійного вдосконалення і усвідомлення необхідності вдосконалення. Компанії, які не зможуть трансформуватися, будуть боротися для виживання. На порозі нової промислової революції, підприємства індустрії гостинності стикаються з свідомою потребою знайти ідеальний баланс між традиційним і цифровим стилями, розвиваючи власну «дорожню карту цифровізації».

Ключові слова: індустрія 4.0, HoReCa, інновації, цифрові технології, сталий розвиток.

Список використаних джерел:

1. Demush P. Going Digital. Why Digital Nransformation is So Smportant? [Electronic resource] / Demush P. – URL: <https://perfectial.com/blog/digital-transformation-strategy/>. (date of application: 17.04.2023).

2. Шерстюк Р. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні у воєнний і післявоєнний період [Електронний ресурс] / Ігор Стойко, Роман Шерстюк, Ольга Долубовська // Соціально- економічні проблеми і держава. – 2022. – Вип. 2 (27). – С. 93–106.

3. Національна стратегія Індустрії 4.0. Проєкт для Кабінету Міністрів України за підтримки Координатора ОБСЄ в Україні [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ism.kiev.ua/images/strategy.pdf>. (дата звернення: 25.04.2023).